

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou v právní věci

žalobce: **nezl. K. M.**, nar. X

právně zastoupena Mgr. Alicí Benešovou, advokátkou AK Rokycany, Míru
21/17, 337 01 Rokycany

proti

žalované: Ministerstvo **práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128
01

Praha 2 (dále jen MPSV)

o žalobě ze dne 28. 1. 2025 proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 11. 2024, č. j. MPSV-
2024/254319-914

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 29. 11. 2024, č. j. MPSV-2024/254319-914 se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni 12 269,40 Kč na náhradu nákladů řízení, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky Krajské pobočky v Plzni ze dne 29. 7. 2024 byla zamítnuta žádost žalobkyně o dávku pro osobu se zdravotním postižením příspěvek na zvláštní pomůcku – „Motorové vozidlo“. Důvodem uvedeného rozhodnutí byl závěr podkladu pro jeho vydání, jímž bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně vypracované Institutem posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 1. 7. 2024 č.j. LPS/2024/872-RO-CSSZ, dle něhož u žalobkyně nejde o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i), l) a m) bodu 1 části I přílohy k citovanému zákonu a nejde ani o mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 5 části téže přílohy, nejde ani o autistické poruchy uvedené v písm. c) bodu 5 části I téže přílohy.
2. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a výše uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o zdravotním stavu žalobkyně PK MPSV ze dne 19. 11. 2024, přičemž komise došla ke shodnému závěru jako IPSZ v rámci prvostupňového řízení.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 28. 1. 2025 se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované, neboť s jejími závěry vyjádřenými v napadeném rozhodnutí nesouhlasí, cítí se jimi být zkrácena na svých právech, neboť má zato, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávné aplikaci příslušných ustanovení zákona, je nepřezkoumatelné a nezákonné. Má zato, že splňuje zákonem vymezené podmínky pro přiznání požadovaného příspěvku, neboť se u ní jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, má atypický autismus s těžkým funkčním postižením – její chování je narušené. Má lehkou mentální retardaci, má afektivní záchvaty a známky sebepoškozování, nemluví, pouze vydává skřeky, je orientována osobou, nikoli však místem a časem. Je senzitivní se sníženou frustrační tolerancí, bez zájmu o komunikaci, řeč je nefunkční, oční kontakt je nulový bez sociální reciprocity, je u ní přítomný psychomotorický neklid, myšlení nelze validně hodnotit. Péče o žalobkyni je mimořádně náročná a lze si jen těžko představit, že by byla dopravována např. k lékaři veřejnou dopravou. Má zato, že její postižení lze podřadit pod postižení specifikovaná v čl. I. bod 5 přílohy č. 329/2011 Sb. a tudíž, že splňuje podmínky pro přiznání požadovaného příspěvku.

III.

Vyjádření žalované

4. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 6. 2. 2025 odkázala na posudkové zhodnocení PK MPSV s tím, že z doložených lékařských nálezů nevyplývá u žalobkyně objektivně doložená tíže funkční poruchy odůvodňující nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla, přičemž komise byla v souladu s posudkovým hodnocením IPZS. Za zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku se považuje i těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace. Kritérium staví na těžkém funkčním postižení a opakovaných závažných projevech autoagrese či heteroagrese, jež jsou stěžejní pro neschopnost přepravy prostředky hromadné dopravy, přičemž musí přetrvávat i přes

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zavedenou léčbu, za niž se považuje nejen léčba vedená ošetřujícím lékařem psychiatrem, ale i psychologické intervence včetně aplikované behaviorální analýzy. Uvedené zdravotní postižení je třeba objektivizovat psychiatrickým nálezem provedeným na základě komplexního psychiatrického vyšetření ošetřujícím lékařem psychiatrem a mělo by být doplněno kvalitním psychologickým vyšetřením provedeným na pracovišti klinické psychologie klinickým psychologem. V posudku nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti, komise byla věcně příslušná a usnášení schopná, posudek byl zpracován v řádném složení, za účasti odborného posudkového lékaře a lékaře z oboru psychiatrie. Žalovaná shromáždila podklady dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci, lze mít za prokázané, že posudkové zhodnocení bylo provedeno podle posudkově medicinských kritérií stanovených právními předpisy a ve vztahu k předmětu řízení, posudek se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi a námitkami uvedenými v odvolání, přičemž žalovaná se vyjádřila k odvolacím námitkám, které se týkaly namítané nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Posudkový závěr pro účely odvolacího řízení považuje žalovaná za úplný, objektivní a přesvědčivý. Žalobní námitky neobsahují ničeho na podporu tvrzení žalobkyně, že její zdravotní stav lze podřadit do zdravotních postižení, jež odůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Z těchto důvodů žalovaná navrhl, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Včasnou žalobou ze dne 28. 1. 2025 doručenou soudu téhož dne se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení napadeného rozhodnutí žalované ze dne 29. 11. 2025 č. j. MPSV-2024/254319-914, jímž došlo k zamítnutí její žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku – na pořízení motorového vozidla – a vrácení věci žalované k novému rozhodnutí.
9. Z obsahu správního spisu Úřadu práce ČR – Krajská pobočka v Plzni, Kontaktní pracoviště Rokycany soud zjistil, že podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí byl Posudek o zdravotním stavu žalobkyně vypracovaný Institutem posuzování zdravotního stavu ze dne 1. 7. 2024 č.j. LPS/2024/872 – Ro-CSSZ. Posudkový lékař konstatoval, že žalobkyně trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou je atypický autismus. Jedná se sice o těžkou vadu pohybového nebo mentálního systému, ale toto postižení není uvedeno

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v seznamu taxativně vyjmenovaných zdravotních postižení v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nejde tedy o osobu, jež má ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, těžkou nebo hlubokou mentální retardaci nebo autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Nejde o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i), l) a m) bodu 1 části I přílohy k citovanému zákonu a nejde ani o mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 5 části též přílohy, nejde ani o autistické poruchy uvedené v písm. c) bodu 5 části I též přílohy.

10. Žalovaná jako odvolací správní orgán si na základě žalobkyní podaného odvolání vyžádala u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, (dále jen „PK MPSV“) posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tento byl vypracován dne 19. 11. 2024, konstatuje se v něm, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou je atypický autismus, středně funkční s projevy ADHD, smíšená vývojová dysfázie, lehká mentální retardace. Chování žalobkyně je narušené – afektivní záchvaty, známky sebepoškozování, komunikace narušena – smíšená dysfázie, nemluví, vydává skřeky, orientovaná osobou, nikoli však místem a časem, lehká mentální retardace. Pohybový aparát bez patologie, dle psychiatra emočně přiměřená, oční kontakt nulový, bez sociální recipacity, senzitivní se níženou frustrační tolerancí, bez zájmu o komunikaci, řeč nefunkční, nesrozumitelná, přítomný psychomotorický neklid, myšlení nelze validně hodnotit. Komise došla ke shodnému závěru jako IPSZ v rámci prvostupňového řízení, tedy, že žalobkyně není osobou, jež má ve smyslu ust. § 9 zákona č. 329/2011 Sb., těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebo autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávající i přes zavedenou léčbu. Nejde o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí uvedenou v písm. a), b), d) až i), l) a m) bodu 1 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Nejde ani o mentální postižení uvedené v písm. b) bodu 5 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb. Nejde ani o poruchu autistického spektra uvedenou v písm. c) bodu 5 části I přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., tento stav existoval i k datu 27. 5. 2024, tj. k datu podání žádosti.
11. Ze zaslaných správních spisů vyplývá, že skutečnosti uvedené v napadeném i prvostupňovém rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného odpovídají obsahu těchto spisů.
12. Žaloba je důvodná.
13. Podle § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením *„Nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.

14. Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Podle bodu 5 přílohy zákona č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením „Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému, za které se považují:
 - a) zdravotní postižení uvedená v bodě 1 písm. a), b), d) až i), l) a m),
 - b) těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace,
 - c) autistické poruchy s těžkým funkčním postižením, s opakovanými závažnými a objektivně prokázanými projevy autoagrese nebo heteroagrese přetrvávajícími i přes zavedenou léčbu.
15. *Dle § 4 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením je-li oprávněnou osobou dítě, je orgán příslušný k rozhodování o dávkách povinen při rozhodování o nároku na dávku a její výši vždy sledovat dosažení nejlepšího zájmu dítěte.*
16. V této věci se žalobkyně podanou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí z důvodů v ní uvedených. Posouzení povahy zdravotního postižení z hlediska splnění podmínek nároku na dávku osobám se zdravotním postižením je věcí odborně medicínskou, k níž správní orgán ani soud nemají potřebné odborné znalosti, proto se vždy obrací k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely odvolacího správního řízení o přiznání takové dávky posuzuje zdravotní stav občanů Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise, jak vyplývá z § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 písm. e) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pro žalovanou tak byl stěžejním důkazem posudek PK MPSV ze dne 19. 11. 2024, podle jehož závěrů nebyla žalobkyně v rozhodné době osobou, která má ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením autistickou poruchu s těžkým funkčním postižením anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardací charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu
17. Soud připomíná, že správní orgán 1. stupně pouze hodnotí, zda byly splněny zákonné podmínky pro přiznání příspěvku, tedy zda žalobkyně má takové zdravotní postižení, které zákon vyžaduje, aby jí vznikl na příspěvek nárok. V případě, že je proti rozhodnutí ÚP podáno odvolání, posuzuje se zdravotní stav žadatele znovu, tentokrát PK MPSV zřízenou dle zákona (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Její závěr o zdravotním stavu účastníka, tj. žadatele, je pro žalovanou závazný. V rámci řízení před soudem pak soud může pouze přezkoumat, zda rozhodnutí správních orgánů není v rozporu se zákonem a zda netrpí vadami, pro které by bylo možné jej zrušit. V tomto směru může soud přezkoumat, i zda posudek o zdravotním stavu žalobce byl vydán na základě veškerých předložených lékařských zpráv a zda jsou jeho závěry dostatečně a srozumitelně odůvodněny.

18. Žalobkyně tvrdila, že má zato, že její postižení lze podřadit pod postižení specifikovaná v čl. I. bod 5 přílohy č. 329/2011 Sb. a je tak osobou splňující podmínky pro přiznání předmětného příspěvku.
19. Posudek, z něžž bylo v rámci odvolacího řízení vycházeno, byl vypracován po jednání komise v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, a bylo vycházeno ze zdravotní dokumentace praktické lékařky a psychiatricky žalobkyně. Dle názoru soudu však nebyly dostatečně vypořádány odvolací námitky žalobkyně, tedy nebylo, a to ani pro soud, dostatečně a srozumitelně vysvětleno a odůvodněno, z jakých konkrétních důvodů byl přijat závěr, že se u žalobkyně jedná právě o lehkou a nikoli o těžkou či hlubokou mentální retardaci či stavy na rozhraní těžké mentální retardace a to i přes skutečnost že žalobkyně nemluví, pouze vydává skřeky, není orientována místem ani časem, je bez sociální reciprocity, bez zájmu o komunikaci, je senzitivní se sníženou frustrační tolerancí a její myšlení je na takové úrovni, že jej nelze validně hodnotit, je bez schopnosti sebeobsluhy, vyžaduje neustálý dohled, neudrží čistotu, vykazuje i znaky autoagrese. Z uvedeného je zřejmé, že žalobkyně není schopna ani jednoduché nejzákladnější komunikace, není schopna osvojit si nejzákladnější školní dovednosti, je zcela závislá na péči jiné osoby a není schopna elementární samostatnosti v každodenním životě, tedy ani samostatné dopravy do speciální školy, již navštěvuje mimo místo svého bydliště. Dle soudu se u žalobkyně jedná o soubor projevů, u něhož vyvstává otázka, zda je lze ještě podřadit pod lehkou mentální retardaci.
20. Příspěvek na zvláštní pomůcku je poskytován jen osobám se zdravotním postižením, které je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, nikoliv osobám např. s přechodnými poúrazovými stavy nebo vyléčitelnými v řádu několika měsíců. Je přitom zřejmé, že výše popsáný stav žalobkyně je dlouhodobý a není předpoklad jeho zlepšení. Žalobkyni je třeba dopravovat do školy, na návštěvy lékaře, přičemž je třeba přihlédnout i k místu jejího bydliště s absencí např. městské hromadné dopravy. V té souvislosti je třeba přihlédnout i k dosažení nejlepšího zájmu žalobkyně, která je nezletilá.
21. Soud s ohledem na vše výše uvedené nepolemizuje při absenci odborných medicínských znalostí se závěrem posudků vypracovaných v rámci správních řízení, avšak postrádá jejich odůvodnění, jež by v potřebném rozsahu poskytlo soudu jistotu, že jsou adekvátním podkladem pro vydání rozhodnutí o žádosti žalobkyně.
22. Pro uvedenou vadu řízení spočívající v nedostatečném odůvodnění závěrů žalované soud žalobě vyhověl a podle § 78 odst. 7 s.ř.s. odst. 1 zákona č. 150 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. napadené rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení s tím, aby žalovaná posouzení zdravotního stavu žalobkyně doplnila a znovu rozhodla.
23. Žalobkyně, jež byla ve věci právně zastoupena, měla ve věci úspěch a má tak v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Tato jí byla přiznána v celkové výši 12 269, Kč a zahrnuje odměnu za 2 úkony právní služby po 4 620 Kč dle § 9 odst. 5 vyhl.č. 177/1996 Sb. za převzetí a přípravu a sepsí žaloby, 2 x režijní paušál po 450 Kč dle § 13 odst. 4 uvedené vyhlášky, dále 21 % DPH

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

z uvedených částek, tj. z částky 10 141 Kč ve výši 2 129,40 Kč Ke splnění povinnosti byla žalované stanovena 30denní lhůta od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 22. 9. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.